

MUISTIO
Suomen Yrittäjät / RV ja HH

YT-LAIN SOVELTAMISALAN LAAJENTAMINEN

–

Yhteenveto vaikutuksista

1 Komitean ehdotus yt-lain soveltamisalan laajentamisesta

YT-komitean enemmistö on esittänyt, että yt-lakia alettaisiin soveltaa eräitä poikkeuksia lukuunottamatta kaikissa vähintään 20 henkilöä työllistävissä yrityksissä. Soveltamisalan laajentamista (=yt-lain velvoitteiden ulottamista nykyistä pienempiin yrityksiin) ei perustella ehdotuksessa työntekijöiden aseman parantamistarpeella tai millään muullakaan syyllä, vaikka kysymys on koko lakiuudistuksen merkittävimmästä muutoksesta nykytilaan. Päinvastoin mietinnön perusteluissa s. 33 (Nykytilan arviointi) todetaan yhteenvedonomaisesti henkilöstön asemasta, että "Yleisesti ottaen työntekijöiden käsitykset vaikutusmahdollisuuksistaan ovat myönteisimpiä pienemmillä kuin suuremmilla työpaikoilla".

Yhteistoimintalain soveltamisalan laajennus toisi 20-29 työntekijän yritysten noudatettaviksi noin 30 uutta yt-velvoitetta. Näitä olisivat mm.

- lisääntyvät tietojenantovelvoitteet henkilöstölle esim. yrityksen taloudesta ja kannattavuudesta, palkkatiedoista ammattiryhmittäin, määrä- ja osa-aikaisisten työntekijöiden käytöstä, suunnitelluista ulkopuolisen työvoiman käyttötilanteista seuraavan vuoden aikana
- henkilöstösuunnitelman ja koulutustavoitteiden laatiminen henkilöstölle yt-neuvotteluissa
- yt-neuvottelut kone- ja laitehankintojen ja ulkopuolisen työvoiman käytön henkilöstövaikutuksista
- yt-neuvottelut yhdenkin henkilön irtisanomistilanteissa taloudellisilla tai tuotannollisilla perusteilla (neuvotteluesitys 5 päivää ennen alkua + 14 päivän neuvottelu-aika)

Osassa uusia velvoitteita olisi tehosteena uhkasakko ja irtisanomismenettelyjen laiminlyönnin seurauksena 30.000 euron hyvitysmaksu.

2 YT-lain laajennuksen vaikutukset

Yhteistoimintalain soveltamisalalla oli vuoden 2004 tilastojen mukaan 4 949 yritystä, ja nämä työllistivät 812 384 henkilöä. Samaan aikaan oli 2 794 20-29 hengen yritystä, jotka työllistivät 66 823 henkilöä.

Välittömästi menettelyn ulkopuolelle jääviä olisi 15-19 henkeä työllistävissä 2781 yrityksessä 46 410 henkilöä ja 10-19 henkeä työllistävissä 8 347 yrityksessä 111 001 henkilöä.

Kysely 10-29 henkilöä työllistäville yrityksille

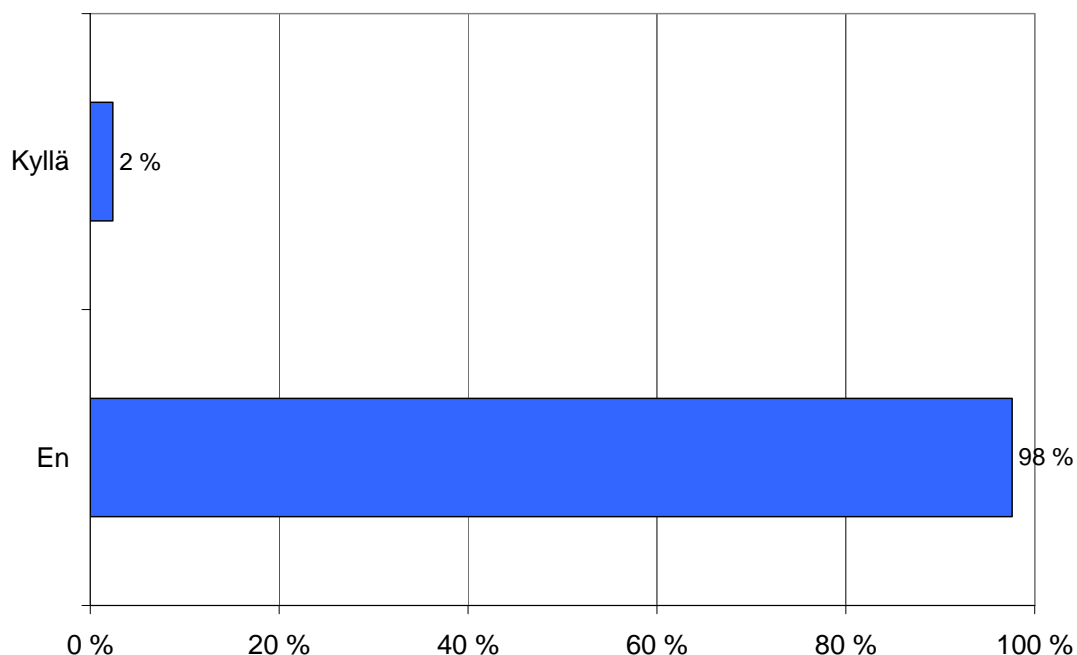
Alla on tulokset kyselystä, joka tehtiin noin 2 500 jäsenyritykseen. Yritysten poiminta rajattiin 10-29 henkeä työllistäviin yrityksiin. Vastaaajia oli 800. Siten yli 30 prosenttia kyselyn saaneista vastasi kahden päivän aikana. Nämä edustivat kaikkia toimialoja ympäri maata.

10-29 henkilöä työllistävistä yrittäjistä 98 prosenttia ilmoittaa vastustavansa ja 2 prosenttia kannattavansa yt-velvoitteiden laajentamista alle 30 henkilön yrityksiin (kuva 1).

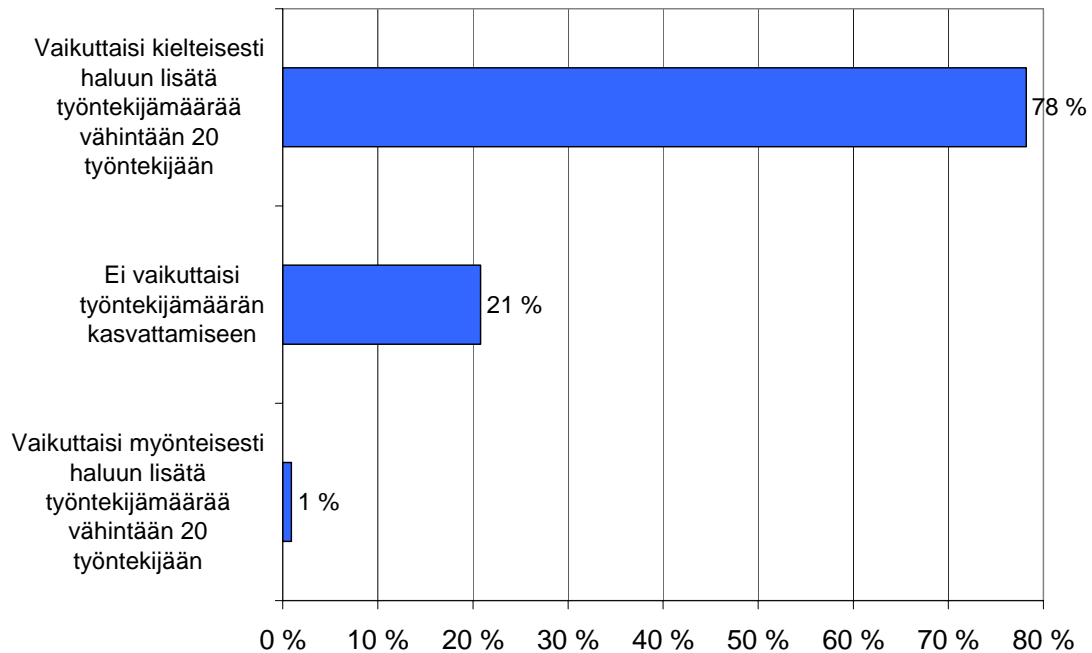
10-19 henkilöä työllistävistä yrittäjistä 78 prosenttia arvioi yt-velvoitteiden säätämisen vähintään 20 henkilön yrityksille vaikuttavan kielteisesti yrityksensä haluun lisätä työntekijämäärää vähintään 20 työntekijään. Yrittäjistä 21 prosenttia katsoo, ettei yt-velvoitteiden laajentamisesta olisi vaikutusta yrityksensä haluun kasvattaa työntekijöiden määrää. Vastaaajista prosentti arvioi yt-lailla olevan jopa positiivisen vaikutuksen työllistämiseen (kuva 2).

20-29 henkilöä työllistävistä yrittäjistä 35 prosenttia arvioi yt-menettelyjen lisäävän kustannuksia 1000-2999 euroa vuodessa yrityksensä kohdalla. 31 prosenttia ennakoii kustannustensa kasvavan 3000-4999 euroa vuodessa. Yrittäjistä 24 prosenttia arvioi kustannusten nousuksi yli 5000 euroa vuodessa. Alle 1000 euron vuosittaisten kustannusten nousuun uskoo 10 prosenttia. Alkuvaiheen kustannukset on oletettavasti suuremmat, kun osapuolten on koulutettava itsensä lain tuntemukseen (kuva 3).

Kuva 1. Kannatatteko yt-velvoitteiden ulottamista alle 30 työntekijän yrityksiin? (% 10-29 henkilöä työllistävistä yrityksistä)

Kuva 2. Miten yt-velvoitteiden säätäminen vaikuttaisi yrityksenne henkilöstön lisäämiseen? (% 10-19 henkilöä työllistävistä yrityksistä)

Kuva 3. Miten arvioitte yt-velvoitteiden aiheuttamia lisäkustannuksia yrityksellenne ottaen huomioon sekä työnantajan että työntekijöiden ajankäytön? (% 20-29 henkilöä työllistävistä yrityksistä)

